Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Сумський фаховий медичний коледж»

Циклова комісія освітніх компонентів,
що формують спеціальні компетентності

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____ Людмила ЛЯШЕНКО
«01» _09_ 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
на 2026/2027 навчальний рік

Назва навчальної дисципліни	**Медсестринство в інфектології**
Галузь знань	**22 Охорона здоров'я / I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення**
Спеціальність	**223/I5 Медсестринство**
Освітньо-професійна програма	**Акушерська справа**
Форма навчання	**денна**
Освітньо-професійний ступінь	**фаховий молодший бакалавр**
Обсяг кредитів ECTS/	**4,0**
Загальна кількість годин	**120**
Розробник:	**Собина Наталія Олексіївна**

Робочу програму розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
освітніх компонентів, що формують
спеціальні компетентності
протокол № 1 від 01.09. 2026 р.
Голова ЦК_____ Тетяна ПОПОВА

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДСЕСТРИНСТВО В ІНФЕКТОЛОГІЇ»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітньо-кваліфікаційний рівень, форма навчання	
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	І5 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Акушерська справа
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Форма навчання:	денна
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Обсяг кредитів ECTS	***4,0***
Загальна кількість годин:	***120***
аудиторних Із них: лекції практичні заняття	*72* *20* *52*
Самостійна робота здобувача освіти, у тому числі індивідуальна робота	*48*
Кількість модулів	1
Форма підсумкового контролю	Диф.залік
Найменування показників навчальної дисципліни	
Навчальний рік підготовки	2026/2027
Термін вивчення дисципліни	V семестр

Структура навчальної дисципліни та розподіл годин за семестрами відповідно до робочого навчального плану

Курс	***Семестр***	***Види занять***				***Семестровий контроль***
3	***V***	**Всього**	**Лекції**	**Практичні**	**Самостійна робота**	
Всього		**120**	**20**	**52**	**48**	Диф.залік

Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма складена відповідно ОПП для фахових молодших бакалаврів, затвердженої педагогічною радою КЗ СОР «Сумський фаховий медичний коледж» 06.11.2020 р.

Мета Забезпечити загальнокультурну та професійно-орієнтовну підготовку здобувача освіти ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до вимог системи охорони здоров'я. Визначити обсяг загальних та спеціальних компетентностей, що забезпечать становлення фахівця із сучасною світоглядною позицією, корпоративною культурою та академічною доброчесністю, здатних до самоосвіти та саморозвитку протягом усього життя.

Основними ***завданнями*** вивчення дисципліни «**Медсестринство в інфектології**» є:

підготовка кваліфікованих, мобільних, конкурентоспроможних медичних кадрів, що володіють професійними навичками, достатніми для визначення і розв'язання професійних завдань на відповідній посаді, включаючи здатність використовувати теоретичні знання та сформовані професійні компетенції за для діагностики і тактики ведення вагітних, роділь, породіль.

Передумови вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: ґрунтується на попередньо вивчених дисциплінах: «Основи латинської мови з медичною термінологією», «Мікробіологія», «Медична біологія», «Патоморфологія та патофізіологія», «Фармакологія та медична рецептура», «Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка».

Інтегрується з такими дисциплінами: «Гінекологія та акушерство», «Педіатрія», «Внутрішня медицина» - закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами освіти знань та умінь з циклу дисциплін професійної і практичної підготовки акушерки.

Методи навчання

Використовуються:

- ✓ словесні методи (читання лекцій, метод усного опитування: контрольне опитування, індивідуальне, фронтальне, групова перевірка)
- ✓ наочні методи (оснащення ілюстраціями статичної (нерухомої) наочності: плакатів, малюнків, карт, схем та ін.

✓ практичні методи (використовуються для безпосереднього пізнання дійсності, поглиблення знань, формування вмінь і навичок, практичні роботи — застосування знань студентами у ситуаціях, наближених до життєвих)

Очікувані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

Знати: Методи, методики та технології: анамнестичні, клінічні, лабораторні, інструментальні методи провадження діагностичного процесу, визначення провідних симптомів та синдромів, організація догляду за пацієнтами; технології діагностики, лікування та профілактики. Інструменти й обладнання: маніпуляційна техніка; діагностичні, лікувальні та інші пристрої, предмети та прилади для проведення фахової діяльності.

Вміти: Теоретичний зміст предметної області становлять знання про: організаційні функції; визначення проблем і потреб пацієнтів, їх пріоритетності; вміння готувати пацієнтів до лабораторних досліджень та інструментальних обстежень; проведення лікувально-діагностичних процедур у межах своєї компетентності; використання методів діагностики і тактики ведення вагітних, роділь, породіль; методів обстеження вагітних та гінекологічних хворих; здійснення спеціального догляду та опіки за пацієнтами; участь у лікувальному процесі та профілактичних заходах; надання невідкладної долікарської допомоги при гострих станах; проведення просвітницької роботи із дотриманням принципів етики і деонтології; постійне підвищення професійного рівня.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- досягнення медицини;
- сучасні препарати для профілактики і терапії інфекційних хвороб;
- нові чинні накази МОЗ України та обласного управління охорони здоров’я;
- екологічний і санітарно-епідеміологічний стан регіону, країни.

Компетентності та очікувані результати навчання, формування яких сприяє дисципліна. Згідно з освітньо-професійною програмою «*Акушерська справа*» дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність				
Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.				
Загальні компетентності				
ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2
ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	АВ
ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1	Ум2,Ум3	К2	АВ1
ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
Спеціальні компетентності				
СК1. Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3
СК2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних ланів догляду та супроводу пацієнта.	Зн1	Ум1	К1	АВ1, АВ2
СК 3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров’я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.	Зн1	Ум1, Ум2	К2	АВ1, АВ2

СК 5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно вольовою, когнітивною сферами.	Зн1	Ум1, Ум2	К2	АВ1, АВ2
СК6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.	Зн1	Ум1, Ум2	К1,К2	АВ1, АВ2
СК7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.	Зн1	Ум1, Ум2	К1,К2	АВ1, АВ2
СК 8 Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.	Зн1	Ум1, Ум2	К1,К2	АВ1
СК9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1, АВ2,АВ3
СК10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ2

СК 11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.	Зн1	Ум1	К2	АВ1, АВ3
СК12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).	Зн1	Ум1	К2	АВ1, АВ3
СК13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.	Зн1	Ум1, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ3
СК14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2
СК 15 Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.	Зн1	Ум1, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2

Результати навчання.

Інтегративні кінцеві результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «**Медсестринство в інфектології**», які визначені освітньо-професійною програмою підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності І5 Акушерська справа є:

Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН):

РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну і неспецифічну профілактику захворювань.

РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Програма навчальної дисципліни

№ п/п	Тема	Всього	У тому числі		
			Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота
Вступ. Захворювання з переважно повітряно-крапельним механізмом передачі.					
1.	Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби. Основи профілактики інфекційних хвороб. Методи діагностики інфекційних хвороб. Принципи лікування пацієнтів на інфекційні хвороби. Догляд за хворими.	8	2	4	2
2.	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. COVID-19.	10	2	4	4
3	Менінгококова інфекція. Інфекційний мононуклеоз. Ангіна. Дифтерія.	14	2	4	8
Захворювання з переважно фекально-оральним механізмом передачі.					
4.	Сальмонельоз. Шигельоз. Холера.	10	2	4	4
5.	Поліомієліт. Ботулізм. Харчові токсикоінфекції.	10	2	4	4
6.	Черевний тиф. Паратифи А і В. Висипний тиф. Хвороба Бріла.	10	2	4	4
Захворювання з іншими механізмами передачі. Невідкладні стани в інфектології.					
7.	Вірусні гепатити. ВІЛ-інфекція. TORCH - інфекції	16	2	8	6
8.	Геморагічні гарячки. Лептоспіроз. Лайм-бореліоз. Малярія.	10	2	4	4
9.	Чума. Туляремія. Сибірка. Сказ. Правець. Бешиха.	18	2	8	8
10.	Надання допомоги при найбільш поширених невідкладних станах в інфектології	10	2	4	4
11.	Підсумкове заняття	4		4	
	Всього за курс дисципліни	**120**	**20**	**52**	**48**

Тематичний план лекцій

№ п/п	Тема лекції	К-ть год. на тему
1.	Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби. Основи профілактики інфекційних захворювань. Методи діагностики інфекційних захворювань. Принципи лікування пацієнтів на інфекційні захворювання. Догляд за хворими.	2
2.	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. COVID-19.	2
3.	Менінгококова інфекція. Інфекційний мононуклеоз. Ангіна. Дифтерія.	2
4.	Сальмонельоз. Шигельоз. Холера.	2
5.	Харчове отруєння бактеріальне. Ботулізм. Поліомієліт.	2
6.	Черевний тиф, паратифи А і В. Висипний тиф. Хвороба Бріла.	2
7.	Вірусні гепатити. ВІЛ-інфекція. TORCH – інфекції.	2
8.	Геморагічні гарячки. Лептоспіроз. Малярія. Лайм-бореліоз.	2
9.	Чума. Сибірка. Туляремія. Сказ. Бешиха. Правець.	2
10.	Надання допомоги при найбільш поширених невідкладних станах в інфектології	2
Всього за курс		**20**

Тематичний план практичних занять

№ п/п	Тема	К-ть год. на тему
Семестр III		
Вступ. Захворювання з переважно повітряно-крапельним механізмом передачі.		
1.	Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби. Основи профілактики інфекційних хвороб. Методи діагностики інфекційних хвороб. Принципи лікування пацієнтів на інфекційні хвороби. Догляд за хворими.	4
2.	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. COVID-19.	4
3.	Менінгококова інфекція. Інфекційний мононуклеоз. Ангіна. Дифтерія.	4
Захворювання з переважно фекально-оральним механізмом передачі.		
4.	Харчові токсикоінфекції. Ботулізм. Поліомієліт.	4
5.	Сальмонельоз. Шигельоз. Холера.	4
6.	Черевний тиф. Паратифи А і В. Висипний тиф. Хвороба Бріла.	4
Захворювання з іншими механізмами передачі. Невідкладні стани в інфектології.		
7.	TORCH – інфекції. ВІЛ-інфекція.	4
8.	Вірусні гепатити.	4
9.	Геморагічні гарячки. Лептоспіроз. Лайм-бореліоз. Малярія.	4
10.	Чума. Туляремія. Сибірка.	4
11.	Сказ. Правець. Бешиха.	4
12.	Надання допомоги при найбільш поширених невідкладних станах в інфектології	4
13.	Підсумкове заняття	4
	Всього за курс дисципліни	**52**

Тематичний план самостійної роботи здобувачів освіти

№ п/п	Теми дисципліни	Години	Форма контролю
1	Ознайомлення з організацією та режимом роботи інфекційної лікарні (відділення). Протиепідемічний режим інфекційних відділень різного профілю. Використання індивідуальних засобів захисту медичного персоналу. Медична етика та деонтологія. Кабінет інфекційних захворювань: структура, обладнання, медична документація, основні завдання. Організація та проведення щеплень. Охорона праці в галузі. Дотримання техніки безпеки під час роботи в інфекційному відділенні. Дотримування правил під час роботи з інфікованим матеріалом. Значення алергологічного анамнезу. Можливі побічні реакції на лікарські засоби. Правила введення антибіотиків. Анафілактичний шок, його симптоми і лікування. Інструментальні методи: ректороманоскопія, спинномозкова пункція, УЗД. Загальні правила догляду за інфекційними хворими. Фізіотерапевтичні методи лікування пацієнтів на інфекційні хвороби.	2	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації
2	Гострі респіраторні вірусні інфекції. Загальна характеристика групи. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні ознаки. Ускладнення. Діагностика. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Показання до госпіталізації. Профілактичні заходи в домашніх умовах та в умовах ФАПу. Заходи в осередку.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
3	Менінгококова інфекція. Диференціальна діагностика. Невідкладна медична допомога при інфекційно-токсичному шоку, набряку головного мозку.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
4	Характеристика ангіни за характером змін мигдаликів: катаральна, фолікулярна, лакунарна, некротично-виразкова ангіна Симановського—Плаута—Венсана. Діагностика ангіни, методи обстеження пацієнтів. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Інфекційний мононуклеоз. Диференціальна діагностика. Дифтерія. Правила виписування зі стаціонару. Профілактика і протиепідемічні заходи.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
5	Харчові токсикоінфекції (ХТІ). Диференціальна діагностика захворювань. Ботулізм. Диференціальна діагностика.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач

6	Диференціальна діагностика кишкових інфекцій Принципи лікування пацієнтів на шигельоз Критерії виписування пацієнтів на сальмонельоз зі стаціонару, профілактичні заходи. Режим роботи медичного персоналу в госпіталі для пацієнтів на холеру. Профілактика поліомієліту.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
7	Паратифи А і В. Клініко-епідеміологічна характеристика паратифів А і В. Лікування і догляд за хворими. Профілактика паратифів. Хвороба Брілла. Особливості її перебігу. Підстави для встановлення діагнозу. Диференціальна діагностика.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
8	Методика обстеження пацієнта на TORCH – інфекції. Ознайомлення з основними симптомами хвороб. Набутий і природжений токсоплазмоз. Цикли розвитку токсоплазм. Ускладнення токсоплазмозу. Набута і природжена краснуха. Набута і природжена вітряна віспа.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
19	Сучасні методи специфічної діагностики ВІЛ/СНІД. Принципи лікування пацієнтів. Диференціальна діагностика вірусних гепатитів (Вірусний гепатит С. Вірусний гепатит D. Вірусні гепатити Е та А). Профілактика вірусних гепатитів.	2	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
10	Кримська геморагічна гарячка. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика. Омська геморагічна гарячка. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика. Диференціальна діагностика лептоспірозу. Ускладнення малярії (малярійна кома, гемоглобінурійна гарячка, розрив селезінки). Диференціальна діагностика Лайм-бореліозу.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
11	Диференціальна діагностика особливо небезпечних інфекцій (Чума. Туляремія. Сибірка.) Перебіг різних клінічних форм особливо небезпечних інфекцій (Чума. Туляремія. Сибірка.) Методи обстеження в діагностиці захворювань: бактеріологічний, серологічний, біологічний, алергологічний. Профілактика особливо небезпечних інфекцій.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
12	Правець. Диференціальна діагностика. Профілактика правця. Бешиха. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика. Сказ. Профілактика.	4	Підготовка доповідей, відео, мультимедійної презентації, ситуаційних задач
13	Надання невідкладної допомоги згідно алгоритму ABCDE при справжньому крупі, анафілаксії, при інфекційно-токсиному та гіповолемічному шоках	4	Підготовка відео, ситуаційних задач
	Всього за курс	**48**	

ЗМІСТ

Розділ 1. **Загальна частина**

Тема 1. Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби. Основи профілактики інфекційних хвороб.

ЛЕКЦІЯ

Поняття про інфекцію, інфекційний процес, інфекційні хвороби. Ознаки інфекційних хвороб:

- наявність специфічного етіологічного чинника;
- заразливість;
- циклічність перебігу;
- розвиток імунітету.

Міжнародна класифікація інфекційних хвороб та адаптована до Міжнародних вимог класифікація Л.В. Громашевського.

Клінічні форми інфекційних хвороб.

Роль професійних чинників, чинників навколишнього середовища у виникненні та клінічному перебігу інфекційних хвороб.

Поняття про епідемічний процес, епідемічний осередок, спорадичну захворюваність, епідемію, пандемію. Джерело інфекції. Профілактичні заходи в осередку.

Механізми і чинники передачі збудників інфекційних хвороб. Вплив на шляхи і чинники передачі інфекції. Сприйнятливий колектив. Учення про імунітет. Вплив на сприйнятливість організму.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Профілактичні заходи, спрямовані на різні ланки епідеміологічного процесу:

- запобігання появі або ліквідація джерела збудника інфекції;
- запобігання можливості реалізації чи виключення механізму передачі збудника;
- створення або підвищення рівня імунітету населення.

Організація і проведення профілактичних щеплень. Препарати, що їх застосовують для імунізації, правила їх зберігання; протипоказання до проведення щеплень.

Кабінет інфекційних захворювань: структура, обладнання, медична документація, основні завдання. Забезпечення своєчасного і раннього виявлення інфекційних пацієнтів. Диспансерне спостереження за особами, що перехворіли. Аналіз динаміки інфекційної захворюваності. Розроблення і здійснення заходів щодо підвищення якості та ефективності діагностики, лікування і профілактики інфекційних хвороб.

Практичні навички:

- виявляти інфекційного пацієнта;
- визначати строки нагляду та ізоляції за контактними у вогнищі заразних інфекційних захворювань;
- проводити епідемічне обстеження у вогнищі інфекційної хвороби;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з пацієнтами та інфекційним матеріалом;
- заповнювати термінові повідомлення в санепідемстанцію (СЕС) про наявність інфекційного захворювання, харчового, гострого та професійного захворювання;
- заповнювати журнал обліку інфекційних хвороб;
- проводити прийом і санітарне оброблення пацієнтів;
- визначати показання і протипоказання до вакцинації, проводити щеплення, запобігати ускладненням унаслідок щеплення;
- проводити роботу серед населення з питань профілактичної медицини.

Тема 1. Організація і режим інфекційної служби. Догляд за хворими.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Ознайомлення з організацією та режимом роботи інфекційної лікарні (відділення).

Протиепідемічний режим інфекційних відділень різного профілю.

Використання індивідуальних засобів захисту медичного персоналу. Медична етика та деонтологія.

Кабінет інфекційних захворювань: структура, обладнання, медична документація, основні завдання.
Організація та проведення щеплень.
Охорона праці в галузі. Дотримання техніки безпеки під час роботи в інфекційному відділенні. Дотримування правил під час роботи з інфікованим матеріалом.
Проводити туалет хворим; доглядати за шкірою, порожниною рота пацієнтів; годувати тяжкопацієнтів.

Тема 1. Методи діагностики інфекційних хвороб. Принципи лікування пацієнтів на інфекційні хвороби.

ЛЕКЦІЯ

Принципи ранньої діагностики інфекційних хвороб.
Клінічна діагностика. Значення клінічного та епідеміологічного анамнезу. Поняття про основні симптоми та синдроми інфекційних хвороб.
Об'єктивне обстеження: зовнішній вигляд пацієнта, оцінювання свідомості, положення, поведінки, зміна шкіри і слизових оболонок; обстеження по системах органів.
Попередній діагноз.
Лабораторні та інструментальні методи діагностики. Значення загальноклінічних, специфічних і додаткових методів дослідження.
Дотримання етики та деонтології під час роботи з хворим.
Лікувально-охоронний режим і його вплив на перебіг і наслідки інфекційної хвороби.
Дієтотерапія.
Принципи комплексного лікування:

- етіотропне: антибактеріальні, противірусні засоби, антипротозойні препарати;
- імунотерапія: значення сироваток, імуноглобулінів, анатоксинів і вакцин для лікування інфекційного пацієнта; методика введення сироваток за методом Безредки;
- патогенетичне: протизапальні, десенсибілізувальні, дезінтоксикаційні засоби;
- симптоматичне лікування;
- лікування індивідуальне.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Організація проведення обстеження інфекційних пацієнтів. Виділення симптомів (вирішальних, опорних, загальноінфекційних) і синдромів (інтоксикаційний, діарейний, гепатолієнальний, менінгеальний).
Складання навчальної історії хвороби.
Ознайомлення з основними методами об'єктивного обстеження.
Ознайомлення з основними методами лабораторної діагностики.
Обов'язки медичного персоналу під час взяття патологічного матеріалу від пацієнта для лабораторних досліджень крові, сечі, калу, жовчі, цереброспінальної рідини. Значення клінічної та біохімічної лабораторної діагностики для підтвердження діагнозу. Методи інструментальної діагностики: ректороманоскопія, спинномозкова пункція, УЗД.
Принципи комплексного та індивідуального лікування інфекційного пацієнта.
Ознайомлення з основними групами етіотропних, патогенетичних лікувальних засобів. Правила їх зберігання та введення. Заповнення листків призначення. Призначення лікарських засобів з пояснюванням механізму їх дії. Робота на медичному посту та в процедурному кабінеті. Значення чіткого виконання лікарських призначень, дотримання правил асептики й антисептики, дотримання правил техніки безпеки під час роботи з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та біологічними рідинами організму.
Закріплення навичок догляду за хворими в інфекційному відділенні.
Організація лікувального харчування, види дієт.
Практичні навички:

- збирати скарги пацієнтів, анамнез захворювання, анамнез життя, епідеміологічний анамнез;
- оцінювати загальний стан пацієнта;

- проводити огляд шкіри, підшкірної основи;
- проводити огляд (обстеження) периферичних лімфатичних вузлів;
- вимірювати температуру тіла;
- підраховувати частоту дихання;
- досліджувати властивості пульсу;
- вимірювати артеріальний тиск;
- проводити поверхневу та глибоку пальпацію живота;
- проводити взяття інфікованого матеріалу від пацієнта для бактеріологічного та бактеріоскопічного дослідження;
- проводити взяття крові для серологічних досліджень;
- проводити внутрішньошкірну алергійну (діагностичну) пробу;
- проводити взяття матеріалу від пацієнтів з підозрою на особливо небезпечні інфекції;
- аналізувати результати досліджень крові, сечі;
- виписувати направлення для лабораторного дослідження;
- готувати інфекційних пацієнтів до інструментальних методів дослідження.
- оформлювати листи призначень;
- роздавати лікарські засоби хворим з пояснюванням механізму їхньої дії;
- розводити і розраховувати дози антибіотиків;
- проводити внутрішньом'язове, внутрішньовенне, струминне введення фармакологічних засобів;
- збирати й заповнювати одноразові системи для внутрішньовенних вливань;
- проводити внутрішньовенне краплинне введення фармакологічних засобів;
- проводити підшкірні ін'єкції;
- вводити гетерологічні сироватки;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з пацієнтами та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Значення алергологічного анамнезу. Можливі побічні реакції на лікарські засоби. Правила введення антибіотиків.

Анафілактичний шок, його симптоми і лікування.

Інструментальні методи: ректороманоскопія, спинномозкова пункція, УЗД.

Загальні правила догляду за інфекційними хворими.

Фізіотерапевтичні методи лікування пацієнтів на інфекційні хвороби.

Розділ 2. Захворювання з переважно повітряно-крапельним механізмом передачі.

Тема 2. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. COVID-19.

ЛЕКЦІЯ

Грип. COVID-19. Парагрип. Аденовірусні інфекція. Риновірусна інфекція. Визначення, історичні відомості, актуальність. Етіологія, мінливість та стійкість збудника. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна класифікація. Розвиток хвороби, катаральний та інтоксикаційний синдроми, ступінь тяжкості. Ускладнення.

Діагностика. Значення клініко-епідеміологічного анамнезу. Специфічна лабораторна діагностика. Диференціальна діагностика.

Лікування. Показання до госпіталізації. Значення режиму, вимоги до ізоляції. Етіотропні засоби, їх характеристика, правила застосування. Патогенетичне та симптоматичне лікування. Лікування ускладнень ГРВІ та грипу, COVID-19. Профілактика ГРВІ та грипу, COVID-19.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження пацієнтів з метою виявлення типових ознак ГРВІ (в залежності від збудника) та грипу, COVID-19.

Діагностика. Відпрацювання методики взяття матеріалу змиву з носоглотки, взяття мазків-відбитків для імунофлюоресценції.

Призначення лікування, догляду.

Режим медичного персоналу під час спілкування з хворими на грип та інші ГРВІ.

Профілактика ГРВІ та грипу, COVID-19.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез при грипі та інших ГРВІ;
- проводити огляд очей, склер, кон'юнктиви;
- перевіряти стан мозкових оболонок;
- отримувати змив зі слизової оболонки задньої стінки глотки, носа;
- брати матеріал для реакції імунофлюоресценції;
- брати кров для серологічного дослідження;
- надавати першу допомогу при гіпертермічному синдромі;

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Загальна характеристика групи. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні ознаки. Ускладнення. Діагностика. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Показання до госпіталізації.
2. Профілактичні заходи в домашніх умовах та в умовах ФАПу. Заходи в осередку.

Тема 3. Менінгококова інфекція

ЛЕКЦІЯ

Актуальність теми.

Визначення хвороби. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна класифікація. Симптоматика різних форм. Ускладнення.

Лабораторна діагностика, виділення збудника з носової частини горла, крові, спинномозкової рідини. Вимоги до транспортування патологічного матеріалу.

Принципи лікування. Особливості догляду за хворими. Етіотропне, патогенетичне лікування.

Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Профілактика захворювання.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження пацієнтів. Обґрунтування діагнозу різних варіантів менінгококової хвороби згідно з клініко-епідеміологічними даними. Виявлення менінгеальних симптомів.

Ознайомлення з методами лабораторної діагностики. Техніка виконання спинномозкової пункції. Підготовка пацієнта до спинномозкової пункції. Техніка взяття і посіву матеріалу з носоглотки на менінгокок.

Принципи лікування, ознайомлення з основними етіотропними та патогенетичними лікарськими засобами. Правила введення антибіотиків. Невідкладна медична допомога при інфекційно-токсичному шоку, набряку головного мозку. Особливості догляду за хворими. Лікувально-профілактичні заходи в осередку інфекції.

Тактика фельдшера швидкої допомоги щодо пацієнтів з генералізованими формами менінгококової хвороби.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- визначати основні клінічні ознаки менінгіту: ригідність потиличних м'язів, симптоми Брудзинського, Керніга;
- знати техніку взяття та посіву слизу з носа та зіва на менінгокок;
- готувати пацієнта і все необхідне до проведення люмбальної пункції, знати техніку виконання;
- транспортувати спинномозкову рідину в бактеріологічну лабораторію;
- надавати невідкладну медичну допомогу хворому при інфекційно-токсичному шоці.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Менінгококова інфекція. Диференціальна діагностика.
2. Невідкладна медична допомога при інфекційно-токсичному шоку, набряку головного мозку.

Тема 3. Інфекційний мононуклеоз. Ангіна.

ЛЕКЦІЯ

Актуальність теми.
Інфекційний мононуклеоз. Визначення хвороби. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічний перебіг хвороби. Ускладнення. Діагностика. Опорні симптоми клінічної діагностики.
Специфічні зміни картини крові, серологічна діагностика. Диференціальна діагностика.
Лікування. Догляд за хворими. Профілактика.
Ангіна. Етіологія. Епідеміологія. Клінічна картина. Характеристика ангіни за характером змін мигдаликів. Діагностика ангіни, методи обстеження пацієнтів. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження пацієнтів на ангіну, інфекційний мононуклеоз з метою виявлення основних симптомів цих хвороб. Ознайомлення з технікою взяття матеріалу з носа і зіва на мікрофлору, транспортування матеріалу в бактеріологічну лабораторію.
Принципи лікування. Профілактика.

Практичні навички:

- проводити обстеження пацієнтів на ангіну, інфекційний мононуклеоз;
- проводити обстеження периферичних лімфатичних вузлів;
- проводити огляд ротової порожнини;
- брати мазки із зіва, носа на бактеріологічне дослідження.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Характеристика ангіни за характером змін мигдаликів: катаральна, фолікулярна, лакунарна, некротично-виразкова ангіна Симановського—Плаута—Венсана. Діагностика ангіни, методи обстеження пацієнтів. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика.

Тема 3. Дифтерія

ЛЕКЦІЯ

Актуальність теми.
Дифтерія. Визначення хвороби, актуальність. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Класифікація дифтерії. Перебіг хвороби, симптоматика різних форм. Дифтерійний круп. Ускладнення. Специфічна діагностика. Лікування. Значення режиму. Специфічне лікування. Патогенетичне лікування. Правила виписування зі стаціонару.
Профілактика і протиепідемічні заходи.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Обстеження пацієнтів. Виявлення опорних симптомів.
Диференціальна діагностика.
Відпрацювання техніки взяття матеріалу з носа і зіва, транспортування матеріалу в бактеріологічну лабораторію.
Відпрацювання методики введення сироватки за методом Безредка.
Профілактика. Лікувально-профілактичні заходи в осередку інфекції. Спостереження за контактними особами.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- проводити обстеження периферичних лімфатичних вузлів;
- проводити огляд порожнини рота, носа;
- брати мазки із зіва, носа на бактеріологічне дослідження;
- надавати невідкладну медичну допомогу при дифтерійному крупі;
- уводити протидифтерійну антитоксичну сироватку.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Диференціальна діагностика дифтерії.

Розділ 3. Захворювання з переважно фекально-оральним механізмом передачі.

Тема 5. Харчове отруєння бактеріальне. Ботулізм. Поліомієліт.

ЛЕКЦІЯ

Загальна характеристика хвороб із групи харчових токсикоінфекцій. Етіологія. Основи епідеміології. Патогенез. Клінічна симптоматика. Оцінювання ступеня дегідратації. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування. Роль регідратації і дезінтоксикації. Особливості догляду за хворим. Критерії виписування пацієнтів зі стаціонару.

Ботулізм. Етіологія та епідеміологія. Основи патогенезу. Клініка. Основні ознаки хвороби. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування пацієнта. Показання до госпіталізації. Роль патогенетичної терапії. Критерії виписування пацієнтів на сальмонельоз зі стаціонару, профілактичні заходи.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Опитування і огляд пацієнта на ботулізм і харчові токсикоінфекції.

Оцінювання характеру випорожнень пацієнта на ботулізм, наявності патологічних домішок у випорожненнях.

Оцінювання ступеня дегідратації.

Ознайомлення з основними методами лабораторної діагностики. Взяття матеріалу на бактеріологічне дослідження.

Ознайомлення з основними лікарськими засобами для лікування пацієнтів на ботулізм і харчові токсикоінфекції.

Методика введення протиботулінічної сироватки. Надання невідкладної медичної допомоги хворому на ботулізм.

Надання невідкладної медичної допомоги хворому на харчові токсикоінфекції.

Проведення патогенетичної терапії.

Догляд за хворим.

Протиепідемічний режим. Критерії виписування зі стаціонару. Профілактичні заходи в осередку. Роль санітарно-гігієнічних знань серед населення у профілактиці ботулізму та харчових токсикоінфекцій.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез з урахуванням його особливостей при ботулізмі;
- обстежувати пацієнта. Обґрунтовувати діагноз згідно з клініко-епідеміологічними даними;
- збирати випорожнення, блювотні маси, промивні води шлунка для дослідження на ботулізм;
- оцінювати тяжкість стану пацієнта, ступінь зневоднення організму;
- брати кров для серологічних реакцій;
- брати сечу для бактеріологічного дослідження;
- надавати невідкладну медичну допомогу хворим у разі харчових токсикоінфекцій і ботулізму;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Харчові токсикоінфекції (ХТІ). Диференціальна діагностика захворювань.
2. Ботулізм. Диференціальна діагностика.

Тема 4. Сальмонельоз. Шигельоз. Холера.

ЛЕКЦІЯ

Сальмонельоз. Етіологія та епідеміологія. Основи патогенезу. Клінічні форми сальмонельозу. Основні ознаки хвороби. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування пацієнта. Показання до госпіталізації. Роль патогенетичної терапії. Критерії виписування пацієнтів на сальмонельоз зі стаціонару, профілактичні заходи.

Шигельоз. Етіологія та епідеміологія. Основи патогенезу. Клінічні форми шигельозу. Основні ознаки хвороби. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування пацієнта. Показання до госпіталізації. Роль патогенетичної терапії. Критерії виписування пацієнтів на шигельоз зі стаціонару, профілактичні заходи.

Холера. Сучасна епідеміологічна характеристика холери як карантинної інфекції. Етіологія та епідеміологія. Основи патогенезу. Клінічні ознаки хвороби. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування пацієнта. Показання до госпіталізації. Роль патогенетичної терапії. Критерії виписування пацієнтів на холери зі стаціонару, профілактичні заходи.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з режимом роботи холерного госпіталю. Диференціальна діагностика холери.

Тактика медичного працівника в разі виявлення пацієнта на холеру. Призначення первинної і компенсаторної регідратаційної терапії.

Правила взяття інфікованого матеріалу для проведення бактеріологічного дослідження.

Протиепідемічний режим.

Підготовка і проведення лекцій з профілактики холери для населення і пацієнтів інфекційного відділення.

Ознайомлення з найважливішими ознаками шигельозу. Характер випорожнень пацієнта і патологічних домішок. Методика опитування і огляду пацієнтів на кишкову інфекцію. Ознайомлення з основними методами лабораторної діагностики. Взяття інфікованого матеріалу на бактеріологічне дослідження. Підготовка пацієнтів до ректороманоскопії. Участь у проведенні ректороманоскопії. Диференціальна діагностика шигельозу. Ознайомлення із принципами лікування пацієнтів на шигельоз. Основні групи специфічних засобів. Роль дієтотерапії в лікуванні пацієнтів. Критерії виписування реконвалесцентів із стаціонару.

Практичні навички:

- обстежувати пацієнта з урахуванням особливостей збирання епідеміологічного анамнезу;
- проводити об'єктивне обстеження: огляд обличчя, шкіри. Визначати ступінь зневоднення організму;
- збирати випорожнення, блювотні маси пацієнта на холеру та транспортувати матеріал до лабораторії;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом;
- вживати профілактичних заходів в осередку.
- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- оцінювати характер випорожнень пацієнта;
- збирати і висівати інфікований матеріал від пацієнта на поживні середовища;
- оформляти направлення до бактеріологічної лабораторії;
- готувати пацієнта до ректороманоскопії.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Диференціальна діагностика кишкових інфекцій
2. Принципи лікування пацієнтів на шигельоз
3. Критерії виписування пацієнтів на сальмонельоз зі стаціонару, профілактичні заходи.
4. Режим роботи медичного персоналу в госпіталі для пацієнтів на холеру
5. Профілактика поліомієліту.

Тема 6. Черевний тиф. Паратифи А і В. Висипний тиф. Хвороба Бріла.

ЛЕКЦІЯ

Етіологія та епідеміологія *черевного тифу*. Патогенез захворювання. Типові клінічні ознаки. Ускладнення специфічні і неспецифічні. Методи лабораторної діагностики. Диференціальна діагностика. Основні принципи лікування і догляду за хворим. Профілактика ускладнень. Критерії виписування, тривалість спостереження за реконвалесцентами. Профілактика черевного тифу.

Висипний тиф. Визначення. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина (тривалість інкубаційного періоду, терміни появи висипу, характеристика висипу, симптоми ураження нервової системи, ускладнення).

Лікування етіотропне, патогенетичне. Особливості догляду. Диспансеризація. Особливості спостереження і робота в осередку.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Методика обстеження пацієнта на кишкові інфекції. Ознайомлення з основними симптомами хвороби. Диференціальна діагностика з іншими гарячковими захворюваннями. Невідкладна медична допомога при кишковій кровотечі, перфорації виразки, колапсі. Взяття інфікованого матеріалу для бактеріологічного обстеження. Догляд за хворими. Дієтотерапія. Організація профілактичних заходів у вогнищі.

Вивчення орієнтовних історій хвороби.

Догляд за хворими у гарячковому стані.

Лабораторна діагностика. Правила взяття крові для серологічного дослідження.

Принципи лікування пацієнтів. Значення догляду.

Протиепідемічні заходи. Санітарне оброблення пацієнтів. Способи боротьби з педикульозом.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- визначати опорні симптоми під час огляду пацієнта;
- зображувати температурну криву пацієнта на черевний тиф;
- підраховувати і записувати пульс відносно рівня температури тіла;
- брати й висівати кров для виділення гемокультури бактерій черевного тифу;
- брати, транспортувати і висівати кал для виділення бактерій черевного тифу;
- збирати і висівати сечу;
- проводити дуоденальне зондування та посів жовчі для виділення бактерій черевного тифу;
- брати кров з вени пацієнта для серологічних реакцій;
- знати діагностику і тактику медичного персоналу під час кишкової кровотечі, перфорації виразки кишки.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Паратифи А і В. Клініко-епідеміологічна характеристика паратифів А і В. Лікування і догляд за хворими. Профілактика паратифів.
2. Хвороба Брілла. Особливості її перебігу. Підстави для встановлення діагнозу. Диференціальна діагностика.

Розділ 4. Захворювання з іншими механізмами передачі. Невідкладні стани в інфектології.

Тема 7. TORCH – інфекції

ЛЕКЦІЯ

Етіологія. Цикли розвитку токсоплазм. Епідеміологія. Антропургійні та природні осередки хвороби. Патогенез. Особливості клінічного перебігу. Прогноз. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика токсоплазмозу.

Герпесвірусні інфекції. Види герпесу. Простий герпес. Оперізувальний герпес. Етіологія. Епідеміологія. Сприйнятливість населення. Імунітет. Клінічні прояви герпесвірусних інфекцій, їхня характеристика. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування пацієнтів з різними клінічними формами герпесу. Показання до госпіталізації. Диспансеризація. Профілактика і заходи в осередку.

Краснуха. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні прояви, їхня характеристика. Диференціальна діагностика. Лікування пацієнтів.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Методика обстеження пацієнта на TORCH – інфекції. Ознайомлення з основними симптомами хвороб. Диференціальна діагностика з іншими гарячковими захворюваннями. Взяття інфікованого матеріалу для вірусологічного обстеження. Догляд за хворими. Організація профілактичних заходів у вогнищі.

Вивчення орієнтовних історій хвороби.

Догляд за хворими у гарячковому стані.

Лабораторна діагностика. Правила взяття крові для серологічного дослідження.

Принципи лікування пацієнтів.

Протиепідемічні заходи.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- визначати опорні симптоми під час огляду пацієнта;
- зображувати температурну криву пацієнта;
- підраховувати і записувати пульс відносно рівня температури тіла;
- брати кров з вени пацієнта для серологічних реакцій;
- знати діагностику і тактику медичного персоналу під час TORCH – інфекції

САМОСТІЙНА РОБОТА

Вітряна віспа. Клініко-епідеміологічні особливості перебігу. Класифікація. Патогенез захворювання. Ускладнення. Наслідки захворювання. Діагностика. Особливості лікування та профілактика.

1. Набутий і природжений токсоплазмоз. Ускладнення токсоплазмозу.
2. Набута і природжена краснуха.
3. Набута і природжена вітряна віспа.

Тема 7. Вірусні гепатити. ВІЛ-інфекція.

ЛЕКЦІЯ

Загальна характеристика групи *вірусних гепатитів*. Особливості етіології. Епідеміологія. Патогенез вірусного гепатиту А. Типові варіанти переджовтяничного періоду. Клінічні прояви. Ускладнення. Методи лабораторного дослідження: загальноклінічні, біохімічні, інструментальні, специфічні. Диференціальна діагностика. Принципи лікування пацієнтів на вірусні гепатити. Роль режиму та дієтотерапії. Критерії виписування реконвалесцентів. Диспансерне спостереження.

Епідеміологічна характеристика вірусного гепатиту В. Основи патогенезу. Варіанти переджовтяничного періоду. Групи ризику. Особливості перебігу. Ускладнення. Методи лабораторної діагностики: загальноклінічні, біохімічні, інструментальні, специфічні. Визначення австралійського антигену. Основні принципи лікування і догляду за хворими. Критерії виписування зі стаціонару. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Профілактика захворювання. Підготовка і проведення лекцій з профілактики вірусних гепатитів для населення і пацієнтів інфекційного відділення.

Характеристика захворювання. Етіологія. Епідеміологія. Значення різних механізмів і шляхів поширення збудника. Клінічна картина. Тривалість інкубаційного періоду, основні синдроми, тривалість перебігу хвороби, наслідки.

Методи обстеження. Опортуністичні інфекції, їх значення в перебігу хвороби. Принципи лікування. Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Методика обстеження пацієнтів на вірусний гепатит: огляд пацієнтів, виявлення найтиповіших ознак хвороби.

Характер випорожнень і сечі.

Пальпація печінки.

Особливості взяття, зберігання та доставки матеріалів на загальноклінічне, біохімічне та специфічне дослідженя.

Ознайомлення з принципами дієто- і фітотерапії.

Роль стерилізації медичних інструментів у профілактиці вірусних гепатитів.

Передстерилізаційне оброблення медичних інструментів. Правила роботи з одноразовими шприцами.

Обстеження пацієнтів з лімфаденопатією, зі зниженою масою тіла, запальними захворюваннями легень, мигдаликів тощо.

Обговорення основних клінічних синдромів та супутніх захворювань.

Значення епідеміологічного обстеження для діагностики захворювання.

Тест-системи для виявлення антитіл проти ВІЛ. Значення для діагностики.

Контингент, що підлягає обстеженню на СНІД.

Методи профілактики. Індивідуальна профілактика медичних працівників.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- проводити огляд очей, склер, кон'юнктиви, ротової порожнини;
- проводити оцінювання сечі;
- оцінювати результати дослідження сечі;
- проводити пальпацію органів черевної порожнини;
- брати кров для біохімічних досліджень;
- брати кров на імуноферментний аналіз та полімеразну ланцюгову реакцію;
- діагностувати і надавати невідкладну допомогу при печінковій комі;
- проводити дезінфекцію, передстерилізаційне оброблення медичних інструментів.
- обстежувати пацієнтів;
- збирати епідеміологічний анамнез;
- дотримуватися принципів деонтології під час спілкування з хворими;
- проводити огляд периферичних лімфатичних вузлів;
- діагностувати первинні симптоми ВІЛ-інфекції;
- брати кров для серологічного методу дослідження;
- проводити дезінфекцію, передстерилізаційне оброблення медичних інструментів;
- застосовувати протиснідний набір;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Сучасні методи специфічної діагностики ВІЛ/СНІД.
2. Принципи лікування пацієнтів.
3. Диференціальна діагностика вірусних гепатитів (Вірусний гепатит С. Вірусний гепатит D. Вірусні гепатити Е та А). Профілактика вірусних гепатитів.

Тема 8. Геморагічні гарячки. Лептоспіроз.

ЛЕКЦІЯ

Загальна характеристика групи хвороб, нозології.

Геморагічна гарячка з нирковим синдромом. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина (інкубаційний період, основні клінічні синдроми, перебіг), диференціальна діагностика, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика.

Особливості етіології та епідеміології лептоспірозу. Природноосередкове захворювання. Патогенез. Клінічні ознаки: геморагічний синдром, жовтяничні та безжовтяничні форми. Ускладнення. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика хвороби.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Особливості клініко-епідеміологічної діагностики геморагічних гарячок. Основи симптоматики ураження нирок при геморагічній гарячці із нирковим синдромом. Лабораторна діагностика. Лікування. Заходи в осередку.

Методика обстеження пацієнтів: опитування та огляд, визначення симптому Пастернацького. Диференціальна діагностика лептоспірозу. Взяття матеріалу на лабораторне дослідження. Догляд за хворими. Дезінфекція та профілактичні заходи в осередку.

Практичні навички:

- збирати епідеміологічний анамнез при геморагічних гарячках;
- брати кров для серологічного методу діагностики;
- доглядати за хворими з патологією нирок при ГГНС;
- дотримувати правил особистої безпеки медичного персоналу в оточенні пацієнта.
- збирати сечу для мікроскопічного та бактеріологічного дослідження;
- перевіряти симптом Пастернацького;
- забезпечувати особисту безпеку під час роботи з хворими та інфікованим матеріалом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Кримська геморагічна гарячка. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика.
2. Омська геморагічна гарячка. Етіологія, епідеміологія, патогенез захворювань. Клінічна картина, методи діагностики. Принципи лікування. Профілактика.

3. Диференціальна діагностика лептоспірозу.

Тема 8. Лайм-бореліоз. Малярія.

ЛЕКЦІЯ

Лайм-бореліоз. Визначення захворювання, етіологія, клініка. Сучасний алгоритм діагностики, лікування та профілактики.

Визначення захворювання, етіологія (типи збудників, їх особливості, цикл розвитку), епідеміологія, сучасні особливості, поширення захворювання. Патогенез. Клінічна картина малярії залежно від форми, зміни в організмі під час нападу та в період між нападами. Ускладнення малярії (малярійна кома, гемоглобінурійна гарячка, розрив селезінки). Методи діагностики (загальний аналіз крові, паразитоскопія). Лікування (групи протималярійних препаратів, особливості їх застосування). Профілактика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Вивчення орієнтовних історій хвороб, температурних кривих за різних форм малярії, обстеження пацієнтів, збирання матеріалу для мікроскопічного методу діагностики. Догляд за хворими в гарячковому стані, призначення специфічного лікування, вивчення груп препаратів різного напрямку дії. Диспансеризація. Заходи в осередку. Виявлення джерела інфекції серед різних груп населення (осіб, які прибули з регіонів із тропічним кліматом), профілактичне лікування.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- обстежувати пацієнта;
- приготувати мазок і товсту краплю крові;
- замінити білизну (постільну та натільну);
- правила видалення кліщів;
- доглядати за хворими, що перебувають у гарячковому стані.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Ускладнення малярії (малярійна кома, гемоглобінурійна гарячка, розрив селезінки).

Тема 9. Чума. Туляремія. Сибірка.

ЛЕКЦІЯ

Чума як особливо небезпечна хвороба. Характеристика. Природні осередки чуми. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічна картина різних форм захворювання. Ускладнення. Методи дослідження. Значення бактеріологічного методу діагностики. Біологічний метод діагностики. Лікування. Значення етіотропних засобів. Профілактичні заходи на ендемічній території та в осередку інфекції.

Основи етіології та епідеміології *сибірки*. Клінічні прояви локалізованої та генералізованої форм сибірки. Лабораторна діагностика. Принципи лікування. Антибіотикотерапія. Імунотерапія. Профілактика. Заходи в осередку інфекції.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Вивчення орієнтовних історій хвороб. Обстеження пацієнтів з лімфаденітом, пневмонією.

Диференціальна діагностика.

Організація карантинних заходів.

Взяття матеріалу для бактеріологічного, серологічного, біологічного методів дослідження.

Проведення алергійних проб.

Принципи лікування пацієнтів.

Демонстрація протичумного костюма.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- обстежувати пацієнтів;
- збирати матеріал для бактеріологічного дослідження;
- збирати матеріал для серологічного дослідження;

- збирати матеріал для біологічного дослідження;
- проводити алергійну пробу;
- заповнювати картку екстреного повідомлення;
- транспортувати інфікований матеріал в лабораторію;
- користуватися протичумним костюмом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Диференціальна діагностика особливо небезпечних інфекцій (Чума. Туляремія. Сибірка.)
2. Перебіг різних клінічних форм особливо небезпечних інфекцій (Чума. Туляремія. Сибірка.)
3. Методи обстеження в діагностиці захворювань: бактеріологічний, серологічний, біологічний, алергологічний.
4. Профілактика особливо небезпечних інфекцій.

Тема 9. Сказ. Правець. Бешиха.

ЛЕКЦІЯ

Клініко-епідеміологічна характеристика *сказу*. Основні клінічні прояви хвороби. Лабораторна діагностика. Медична допомога хворому. Значення первинного оброблення вкушеної рани. Профілактика сказу серед населення. Профілактичні заходи в осередку.

Етіологія та епідеміологія *правця*. Особливості клініки правця. Лабораторна діагностика. Основні етапи лікування пацієнта на правець. Роль первинного хірургічного оброблення рани в профілактиці правця. Планова і екстрена профілактика правця. Заходи в осередку.

Клініко-епідеміологічна характеристика *бешихи*. Класифікація. Особливості клінічного перебігу. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика захворювання.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з основними симптомами хвороби. Визначення початкових симптомів правця.

Ознайомлення з принципами лікування. Догляд за хворим.

Планова і екстрена профілактика правця.

Методика обстеження пацієнта.

Опитування і огляд пацієнта. Локальний огляд.

Діагностика. Диференціальна діагностика бешихи.

Принципи лікування. Догляд за хворими. Реабілітація.

Ознайомлення з основними симптомами сказу, формами перебігу. Обґрунтування діагнозу. Принципи лікування і догляду. Діагностика. Поведінка медичного персоналу. Профілактичні заходи в осередку.

Практичні навички:

- збирати клініко-епідеміологічний анамнез;
- оцінювати стан пацієнта;
- доглядати за хворим при гіпертермії, психомоторному збудженні;
- уводити протиправцеву сироватку за методом Безредки;
- проводити первинне хірургічне оброблення рани для запобігання правцю.
- уводити антибіотики.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Правець. Диференціальна діагностика. Профілактика правця.
2. Бешиха. Особливості клінічного перебігу. Диференціальна діагностика.
3. Сказ. Особливості догляду та принципи лікування пацієнтів. Профілактика.

Тема 10. Надання допомоги при найбільш поширених невідкладних станах в інфектології

ЛЕКЦІЯ

Оцінка стану пацієнта та надання медичної допомоги пацієнту згідно алгоритму ABCDE при: анафілаксії, гіповолемічному та інфекційно-токсичному шоках, гострій дихальній недостатності, гіпертермічному та геморагічному синдромі.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ВИКЛАДАЧА

Ознайомлення з основними симптомами анафілаксії, гіповолемічного та інфекційно-токсичного шоку, гострої дихальної недостатності, гіпертермічного та геморагічного синдрому

Методика обстеження пацієнта згідно алгоритму ABCDE.

Практичні навички:

- Надання невідкладної допомоги згідно алгоритму ABCDE вводити необхідні лікарські засоби різними способами, в залежності від невідкладного стану..

САМОСТІЙНА РОБОТА

Надання невідкладної допомоги згідно алгоритму ABCDE при справжньому крупі, анафілаксії, при інфекційно-токсиному та гіповолемічному шоках

Методи контролю навчання

Усний контроль: включає усне опитування, задачі ситуаційні.

Письмовий контроль: перевірка знань, умінь та навичок шляхом розв'язання ситуаційних задач, виконання домашніх завдань.

Практичний контроль: перевірка оволодіння практичними вміннями та навичками.

Тестовий контроль: перевірка шляхом виконання тестових завдань, таких як підкреслення правильних відповідей, знаходження логічних пар, послідовність дій.

Теоретичні питання до диференційного заліку

1. Поняття про інфекцію та інфекційні хвороби.
2. Основи профілактики інфекційних хвороб.
3. Методи діагностики інфекційних хвороб.
4. Принципи лікування хворих на інфекційні хвороби.
5. Гострі респіраторні вірусні інфекції: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
6. Дифтерія: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
7. Інфекційний мононуклеоз: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
8. Аскаридоз: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
9. Менінгококова інфекція: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
10. Вітряна віспа: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
11. Поліомієліт: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
12. Харчове отруєння бактеріальне: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

13. Ботулізм: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
14. Дизентерія: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
15. Сальмонельоз: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
16. Висипний тиф: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
17. TORCH - інфекції: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
18. Вірусні гепатити А, В, С: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
19. ВІЛ/СНІД: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
20. Токсоплазмоз: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
21. Малярія: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
22. Бореліоз: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
23. Лептоспіроз: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
24. Сибірка: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
25. Сказ: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
26. Чума: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
27. Бешиха: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
28. Правець: етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
29. Проведення обстеження та надання допомоги при найбільш поширених невідкладних станах в інфектології.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Методика обстеження інфекційного пацієнта:
   - збирання скарг, епідеміологічного анамнезу, анамнезу хвороби та життя;
   - об’єктивне обстеження: оцінювання загального стану пацієнта. Огляд шкіри, слизових оболонок. Пальпація лімфатичних вузлів. Огляд м’язової та кісткової систем. Огляд зіва і мигдаликів. Обстеження дихальної системи (пальпація, перкусія, аускультація). Визначення частоти дихання. Обстеження серцево-судинної системи (вимірювання пульсу, пальпація, перкусія, аускультація). Обстеження органів травлення (пальпація поверхнева і глибока). Оцінювання фізіологічних процесів (випорожнення, сечовиділення).
2. Проведення профілактичних щеплень.
3. Взяття крові з вени пацієнта для серологічних досліджень.

4. Посів крові з метою виділення гемокультури пацієнтів на черевний тиф та інших збудників інфекційних хвороб.
5. Взяття випорожнень пацієнта з метою виділення збудників кишкової групи інфекцій. Правила транспортування матеріалу в бактеріологічну лабораторію.
6. Взяття матеріалу на вірусологічне дослідження.
7. Взяття мазка із носоглотки, мигдаликів, носа для виявлення збудників (менінгокока, дифтерії, стрептокока).
8. Виконання внутрішньо-м'язових, внутрішньо-шкірних, підшкірних, внутрішньовенних ін'єкцій.
9. Техніка промивання шлунку через зонд.
10. Техніка проведення очисної клізми, сифонної клізми.
11. Правила введення протиботулінічної та протидифтерійної сироваток.
12. Порядок одягання та знімання протичумного костюма.
13. Дотримання правил техніки безпеки під час роботи з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та біологічними рідинами.
14. Надання невідкладної медичної допомоги при гіпертермії.
15. Надання невідкладної медичної допомоги при гіповолемічному шоці.
16. Надання невідкладної медичної допомоги при кишковій кровотечі.
17. Надання невідкладної медичної допомоги при анафілактичному шоці.
18. Надання невідкладної медичної допомоги при стенозуючому ларинготрахеїті.
19. Техніка приготування мазка і товстої краплі крові для діагностики малярії.
20. Надання невідкладної допомоги при інфекційно-токсичному шоці

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за 4-х бальною системою оцінювання

Оцінка «відмінно» - здобувач освіти виявляє глибокі і міцні знання навчального матеріалу в обсязі робочої програми дисципліни, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються. Здобувач освіти добре знайомий із основною, а також додатковою літературою з навчальної дисципліни. Володіє уміннями та компетенціями - загальними та фаховими, передбаченими освітньо- професійною програмою. Здатний демонструвати практичні навички та вміння розв'язувати різнорівневі завдання професійної діяльності. При виконанні практичних навичок повністю і без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі, застосовує навики спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму, володіння навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. Уміє оцінювати емоційний стан та соціальну поведінку. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 90 - 100% від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка «добре» - здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для розв'язання практичних завдань, але допускає окремі неточності. У відповіді простежується порушення принципу

систематичності і логічності викладу навчального матеріалу. Самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною. Здобувач виявляє грунтовне знання основної бібліографії, однак лише поверхово орієнтується у допоміжній літературі. При виконанні практичних навичок може допускати помилки в підготовчому етапі. Алгоритми дій виконуються у правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат процедури та стан здоров'я. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 75 - 89% від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка «задовільно» - здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. У своїх міркуваннях спирається на повторення думок викладача або автора, не вміє навести власні приклади, не може відповісти на додаткові запитання. Відповіді не відображають самостійного розуміння теми. Не завжди робить правильні логічні висновки й узагальнення. Намагається оволодіти уміннями та компетенціями - загальними та фаховими, передбаченими освітньо-професійною програмою. Недостатньо володіє навичками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я і фармації. Здатний виконувати практичні навички й уміння типових завдань діяльності, відповідно до теми. При виконанні практичних навичок досягає бажаного результату, але може порушувати послідовність виконання процедур, не може чітко вказати покази і протипоказання для здійснення процедури, не чітко виконуються підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичної навички. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 55 - 74 % від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка «незадовільно» - здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Його участь у освітньому процесі є пасивною, відповіді в більшості є неправильними або дуже поверховими, не здатний відтворювати практичні навички або допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта. При тестовому контролі дає правильні відповіді менше ніж на 55 % від загальної кількості тестових завдань.

Література:

Основна (Базова)

Інфекційні хвороби: підручник (у 2-х томах)	За ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина	**2023**
Інфекційні хвороби: підручник (4-е видання)	О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.	**2022**
Інфекційні хвороби у дітей: підручник (3-є видання)	С. О. Крамарьов, О. Б. Надрага, О. Р. Буц та ін.	**2024–2026**
Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби: навч. посібник	К. В. Юрко, Г. О. Соломенник	**2024–2026**

Допоміжна:

1. Полімеразна ланцюгова реакція в лабораторній діагностиці інфекційних хвороб. Навчально-методичний посібник, для лікарів / за ред.. І.В. Дзюблик, Н.Г. Горовенко.- К.-2015.-219 с.
2. О.К. Дуда. Особливості клінічного перебігу оперізуючого герпесу у дорослих на фоні ВІЛ-інфекції / О.К. Дуда, В.О.Бойко, Л.П. Коцюбайло, К. О. Богданова // Здоров'я суспільства, № 1-2, 2017 р.,121-122 стр.
3. Л.П. Коцюбайло Діагностична значимість клінічних симптомів у пацієнтів на сальмонельоз / Л.П. Коцюбайло, О.К. Дуда, В.О.Бойко, А. Р. Вега, К. О. Богданова // Здоров'я суспільства, № 1-2, 2017 р., 123-124 стр.
4. Ovsyannikova I.G., Reid K.C., Jacobson R.M., Oberg A.L., Klee G.G., Poland G.A. Cytokine production patterns and antibody

response to measles vaccine // Vaccine. – 201 – № 21. – P. 3946–3953.
5. Дуда О.К. Герпетична та герпесвірусна інфекція. Навчальний посібник для лікарів.// Дуда О.К., Краснов М.І., Козько В.М. – Київ: НМАПО, 2015. – 96 с.
6. О.К. Дуда. Сучасні клініко-лабораторні особливості перебігу грипу у дорослих // О.К. Дуда, В.О.Бойко, Л.П. Коцюбайло, А. Р. Вега / Проблеми військової охорони здоров'я: збірник наукових праць Української військово-медичної академії. – К.: "МП Леся", 2017. – Вип. 49. – Т. 1. – С: 64-71.
7. Токмалиев А.К., Кожевникова Г.М. Клиническая паразитология: протозоозы и гельминтозы. М.: ООО МИА, 2013. – 432 с.
8. Кліщові інфекції: сучасні клініко-епідеміологічні, діагностичні та терапевтичні аспекти /О.К. Дуда, Г.В. Бацюра, В.О. Бойко, Л.Ф. Матюха, Л.П. Коцюбайло// Навчально-методичний посібник. – Київ, Вид-воТОВ «Майстер Книг». – 2019. – 117 с.
9. О.К. Дуда, А.М. Печінка, Л.П. Коцюбайло, В.О. Бойко, А.П. Голуб Реформа медицини – проблемні питання інфекційної патології в післядипломній освіті// Мат. наук-прак. конф і пленуму ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів «Діагностика, лікування і профілактика інфекційних хвороб у період медичної реформи» 3-4 жовтня 2019 року м. Кропивницький.
А.М. Печінка, І.А. Мірошніченко Лікування хронічних гепатитів на етапі цирозу печінки// // Мат. наук-прак. конф і пленуму ГО «Всеукраїнська асоціація інфекціоністів «Діагностика, лікування і профілактика інфекційних хвороб у період медичної реформи» 3-4 жовтня 2019 року м. Кропивницький.
10. Дзюблик І. В., Вороненко С. Г., Міроненко А. П., Виноград Н. О. Діагностика, лікування та профілактика грипу.-Київ: Мед книга.-2011.-190 с.
11. Андрейчин М.А., О.Л. Івахів Медсестринство при інфекційних хворобах. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2002.
12. Возіанова Ж.І. Інфекційні і паразитарні хвороби. — К.: Здоров’я, 2001.
13. Денисенко О.В. Інфекційні хвороби в модулях: навч. посіб. — 2-е вид. — К.: Медицина, 2010. — 168 с.
14. Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 248 с.
15. Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.
16. Чорновіл А.В., Грицко Р.Ю. Клінічне медсестринство в інфектології з елементами епідеміології. — К.: Здоров’я, 2002.
17. Чорновіл А.В., Грицко Р.Ю., Лишенюк С.А. Клінічне медсестринство в інфектології. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010.